

KORYTA

příběhy jedné vesničky

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.pointa.cz
www.albatrosmedia.cz

● ■ pointa

Eva Kozáková
Koryta – příběhy jedné vesničky – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2024

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Eva Kozáková

KORYTA

příběhy jedné vesničky

Co tady najdete

9		č. p. 40	Hašlerky
11		č. p. 21	Stará mlékárna
14		č. p. 40	Jenom jedna
17		č. p. 28	Nemocný býček
19		č. p. 19	První televizor
21		č. p. 29	Kůň v obýváku
25		č. p. 29	Jak měl Kuba tři jména
28		č. p. 23	Zatoulaný Čtvrtek
31		č. p. 43	Zase ten
35			O Korytech
36			O kapličce
37			Kalendář významných dní v Korytech
38		č. p. 6	Jak nepřišla Barbora
41		č. p. 10	Podivín Pepa
44		č. p. 7	Vnukoořech
46		č. p. 33	MDŽ
49		č. p. 2	Zabijačka
52		č. p. 8	Zpěvačka Yvetta
55		č. p. 15	Bez střechy nad hlavou
57		č. p. 4	Bělikův statek
59		č. p. 6	Zloděj
61		č. p. 2	Nut, nebo Brok?
65		č. p. 26	Odmítnutá pochvala
67		č. p. 33	Doktor Koťátko
71			Korytská NEJ...

Milé děti,

víte, kde jsou Koryta?

Když půjdete do Koryt ze severu, půjdete z kopce. Když půjdete do Koryt z jihu, půjdete také z kopce. Jen z východu a západu dojdete do vsi po rovince nebo mírně zvlněném terénu. Malinká vesnička Koryta leží sevřená mezi kopci. Rozprostírá se nahoře i dole, leží na severu Středočeského kraje. Stačí jen pár kroků a už jste v kraji jiném.

Tahle malá vesnička je plná dobrých a laskavých lidí, kteří budou slavit kulaté narozeniny. Jejich obec bude mít v roce 2025 významné výročí: 800 let od první zmínky. To už jsou pořádné narozeniny! Dovedete si představit dort, na kterém plápolá 800 svíček? A že je třeba všechny sfouknout? To jen tak někdo nedokáže.

Korytští se rozhodli, že místo dortu vám darují příběhy. Chodila jsem od domku k domku a lidé vzpomínali a vyprávěli, co se kde šustlo. Všechny příběhy jsem pro vás sepsala do jedné knížky a vy je můžete předávat dál, aby se zachovaly pořád živé.

Eva Kozáková

„Babi? Proč mají domy čísla?“ ptala se pětiletá Valinka babičky Věrky, u které si hověla na měkoučkém klíně. Seděly spolu u dlouhého dřevěného stolu v kuchyni. Valinka si malovala červenou pastelkou obrázek a babička ji u toho šimrala na zádech. Děda Pepa seděl naproti u okna, dělal, že neposlouchá, a vyhlížel na náves.

„Protože nemají jména,“ odbyla Valinku babička.

„To není pravda!“ vykřikla Vali a otočila hlavu, aby viděla babičce do tváře. „Když k někomu u nás jdeš, řekneš, že jdeš k Šulcům nebo k Bernartovým nebo k Líbě.“ Valinku najednou přestalo malování zajímat.

„To máš pravdu, Valinko, ale každý domek má své číslo popisné.“

„Co je číslo popisné?“ skočila Valinka babičce do řeči, ještě než jí to stihla vysvětlit.

„Neříká se popisné, ale popisné,“ opravila babička Valinku. „Každý domek má své číslo popisné, které slouží jako adresa, aby tě někdo našel, aby našel tvůj domek. To číslo je jenom jedno v každé obci,“ začala vysvětlovat babička. „My máme číslo třicet a nikdo jiný toto číslo nemá ani ho mít nemůže, protože ho máme my, náš domek.“

„Áha. Takže žádný domek třicet už neexistuje. Jenom náš.“ Vali zvedla ukazováček a šermovala s ním vítězoslavně babičce před obličejem, jako že to prokoukla.

„U nás v Korytech jsme jediný domek s číslem třicet. Třeba Kozákovi mají dvacet devět a je to jediný domek s tím číslem. Žádný jiný domek s číslem dvacet devět už v Korytech nenajdeš. Dvacet osm mají tihle, třicet jedna tamti, dvacet sedm zase jiní... a tak to jde pořád dál.“

„Babičko, a znáš všechna čísla domků u nás v Korytech? Úplně úplně všechna? A víš, kdo tam bydlí?“

„No jejda, znám je všechna, a nejenom tady, ale i v několika vesnicích okolo,“ usmála se babička.

„Jak to, babi? Učili jste se to ve škole?“ vykulila Valinka oči.

Babička Věrka se rozesmála: „Kdepak. Zamlada jsem pracovala jako poštovní doručovatelka. Jezdila jsem na kole, kterému se říkalo skládačka, a doručovala jsem poštu. Musela jsem znát každé číslo domku, protože na dopisech byla adresa a podle ní bylo třeba doručit dopis na správné místo.“

„... A také si pamatovala číslo každého občanského průkazu,“ zamručel děda u okna.

„Ty sis pamatovala adresy všech lidí?“ divila se Valinka a babička přikývla.

„Babi, a jak jsi poštu vozila? V batohu na zádech?“

„V tašce,“ zakroutila hlavou babička. „Jezdila jsem na kole. Měla jsem krásnou modrou uniformu a dvě velké modré látkové tašky na řídítkách. V taškách jsem měla všechny dopisy a noviny. Noviny tehdá bral skoro každý domek.“

„Babi,“ vykřikla nadšeně Valinka, „tak já tě vyzkouším. Který domek má číslo... pět? Jako já. Mně je taky pět!“

„Číslo pět má obecní úřad,“ odpověděla babička.

„To neplatí. Tam nikdo nebydlí,“ posmutněla Valinka, že se jí to napoprvé nepovedlo. Přemýšlela dál s prstem v puse. „Tááák číslo dva?“

„To vím, to mají Koťátkovi.“ Valinku to začalo bavit, protože Koťátkovy dobře znala. Jenže počítat uměla jen do deseti a brzy jí začala docházet čísla. Když babičku z deseti čísel vyzkoušela, byla spokojená a znovu se pustila do malování.

„Babi, když jsi byla zamlada doručovatelka, co jsi byla zastara?“

Babička se usmála a pohladila Valinku po vlasech: „Zastara jsem babičkou, která hlídá svou vnučku, když maminka musí pracovat.“

Valinka si malovala, ale najednou přestala. Otočila se na babičku, a jako by jí to pořád vrtalo hlavou, znovu se zeptala: „Babi, opravdu znáš všechny domy?“

Babička přikývla.

„A co domek u Havlů? Ten také znáš?“

„Znám. Havlovi mají domek číslo 40. V tom domku bydleli Havlovi, co já pamatuji, a jméno Zdeněk dávají chlapcům pořád.“

Hašlerky

Dědeček pana Havle byl známý zahrádkář a zemědělec. Ty výborné jahody, které jíš celé léto, Valinko, jsou právě od Havlů. Kdysi starý pan Havle pěstoval skoro všechno. Nejatraktivnější plodina, na kterou byl pyšný, byl tabák. Ostatní chlapci ze vsi k němu na tabák chodili. Často sedávali na lavičce před domkem, rokovali o světě a u toho balili cigarety. Pan Hanzl, pan Šelembek a také pan Bernart, pan Nezdera, Šindelář, Prchlík, ti všichni chodili na povídanou k Havlovům a motali tabák na kolena do cigaretových papírků.

Jednou v létě, když bylo nejmladšímu Zdeněkovi asi deset let, seděli chlapi na lavičce nebo postávali okolo. Probírali, co se kde semlelo, a Zdeněček je z uctivé vzdálenosti pozoroval a nenápadně poslouchal. Neslušelo se, aby se malý, desetiletý chlapec míchal do hovoru dospělých, ale co kdyby mu uniklo něco zajímavého? A to zajímavé na sebe tehdy nenechalo dlouho čekat.

HÁDANKA

Jakou příchut' mají hašlerky?

- A) mátovou
- B) anýzovou
- C) jitrocelovou
- D) meduňkovou

Správná odpověď: B

Někdy tabák došel anebo si chlapi chtěli zakouřit pořádné cigarety. Ted' právě došel tabák a chuť na cigaretu měli velkou. Děda si malého Zdeňka zavolal, dal mu peníze a poslal ho do krámu pro cigarety. Zdeněk doběhl dolů do Koryt do hospody pana Kotátka a koupil je tam. Vždycky mu zbylo něco od cesty. Spropitné, které z těch cigaret měl, mu dalo na pytlík bonbónů, na hašlerky. Přišel do hospody, pan Kotátka už věděl: „Tady máš Partyzánky. A jedny hašlerky, vid'?”

Chlapec popadl nákup, ještě před obchodem nacpal rychle jednu hašlerku do pusy a vyběhl kopec nahoru. Načatý pytlík bonbónů schoval do kapsy. Děda už na cigarety netrpělivě čekal. „Stačily ti peníze?” zeptal se děda. „Nezbylo ti nic?”

„Ne, ne, nezbylo,” řekl Zdeněk a dal dědovi balíček do ruky. Ale boule na tváři ho prozradila. Přesto děda dělal jakoby nic.

Hašlerky tenkrát stály korunu dvacet stejně jako cigarety Džunky nebo Partyzánky.

ZAJÍMAVOST

V roce 2024 je v Korytech hlášených 15 dětí. Z toho jsou 2 děti do 3 let, 8 dětí do 15 let a 5 dětí do 18 let.

„Babi, další hádanka, připrav se.“ Valinka se podržela za uchem, zamyslela se a vyhrkla: „Dva a jedna.“

„Vali, co to je za číslo? To jsou čísla dvě.“

„Ne, babi. To je jedno.“ Valinka se tvářila, jako že ví přesně.

„Aha, já už vím,” usmála se babička. „To je dvacet jedna a to je domek na návsi vedle kapličky.“

Stará mlékárna

Mlékárnu v Korytech vedle kapličky postavilo mlékařské družstvo, když jsi, Valinko, ještě nebyla na světě a tvá maminka také ne. Říká se jí stará mlékárna, protože fungovala opravdu jako mlékárna.

Paní Brzobohatá, za svobodna Konopková, zde začala provozovat obchod. Ach, to byla obchodnice! V obchodě prodávala potraviny, drogerii, textil, ale dokázala sehnat i pračku, motocykl nebo moped. Mezi regály jste ji sotva našli, byla zaskládaná zbožím všeho druhu. Když sháněli Kolo-mazníkovi televizi, do měsíce jim ji obstarala. Když někdo sháněl motorku nebo pračku a nebyla v obchodě, do čtrnácti dnů ji měl doma. Panečku, to byla ženská do kšeftu! Místní nikam do města nemuseli, protože všechno pořídili ve vsi. Ale i paní Brzobohatá musela obchod po čase ukončit a převzala ho Jednota.

Současně s obchodem zde byla veřejná prádelna a to bylo bezva. Do obchodu se šlo z jedné strany domu a do prádelny z druhé. Drobné prádlo si pral každý doma, ale velké prádlo se pralo ve společné prádelně. Na dveřích visel pořadník, kam jsme se zapisovali.

Doma jsme špinavé prádlo naložili na kárku a odvezli do prádelny. Tam jsme ho vyprali a po nás už byla na řadě další rodina se svým prádlem. Když někdo přinesl škrob a zbyl mu, tak v prádelně zůstal a použil ho někdo další. Čistě vyprané prádlo jsme ještě mokré narovnali na kárku a zase odvezli domů. Tam jsme ho rozvěsili po zahradě nebo rozložili na trávník, aby ho sluníčko vybělilo.

Mlékárna byla takové bludiště a schovávačka pro děti. Nízká budova měla čtyři vchody. Hlavní vchod měl rampu a pod rampou byl sklep. Zadní vchod byla strojovna, kam si děti často tajně zalezly.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy **Koryta**.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.